

Inštitut OGS je zaenkrat rešen

Kasarne finančne straže ponujajo občinama Doberdob in Števerjan

Doberdob, Sovodnje, Ronke, Štandrež, Gorica, Tržič

Povsed, kjer nas potrebujete.

SREDA, 2. JUNIJA 2010

št. 129 (19.836) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 včas Zatirč nad Cerknimi, razmožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300; fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382; fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Primorski dnevnik

*Šoah
ne sme
postati
alibi*

MARTIN BRECELJ

Domala ves svet obsoja poodeljkov izraelski napad na konvoj ladij s humanitarno pomočjo za Palestine v Gazi, v katerem je umrlo najmanj devet ljudi. To je storil tudi Varnostni svet ZN, pa čeprav v milejši obliki. Tukrat niso postavile veta niti ZDA, ki so sicer v preteklosti že nič kolikokrat zagovarjale judovsko državo pred mednarodno skupnostjo v kočljivih okoliščinah. Kritično se je oglasil celo generalni sekretar zveze NATO Anders Fogh Rasmussen. Opravičevati napad izraelske vojske na neoborožene protestnike v mednarodnih vodah je očitno pravno in politično nevezdržno.

Sicer pa Izrael v zadnjih časih vse pogosteje zabrede v podobne slepe ulice. Tako si je na začetku leta 2009 nakopal splošno obsodbo zaradi ofenzive v Gazi, v kateri je po oceni Sveta ZN za človekove pravice zagrošil vojne zločine in zločine proti človeštvu. Izraelska vlada si je nadalje v zadnjih mesecih zaslужila ostro kritiko t. i. bližnjevhodne četverice (ZN, EU, ZDA in Rusije) zaradi politike naseljevanja judovskih kolonij na zasedenih palestinskih ozemljih, s katero Tel Aviv skuša bojkotirati mirovni proces, ki bi privedel do ustanovitve neodvisne palestinske države. Vse bolj nevezdržen pred mednarodno skupnostjo je tudi jedrski status Izraela, ki noče pristopiti k Pogodbji o neširjenju jedrskega orožja, saj je takšno orožje skrivno razvilo, hkrati pa zahteva, naj druge bližnjevhodne države z Iranom na celu dosledno spoštujejo dolgočila teiste pogodbe.

Izrael skuša vse to opravičiti s pravico do samoobrambe. Ta obsesija je sicer razumljiva pri narodu, ki je preživel poskus iztrebljenja. Prav zaradi te grozljive preteklosti mednarodna skupnost večkrat gleda s posebno prizanesljivostjo na izraelsko politiko. To velja še zlasti za krščanski svet, ki hoče nočes imati na vesti holokavst in je Jude dejansko prisilil, da so se zatekli v svojo svetopisemsko domovino. A stršna napaka bi bila, če bi s sklicevanjem na množično uničevanje Judov v nacistični Nemčiji skušali opravičevati zlo, ki ga danes počne Izrael. To bi pomenilo, da so bile žrtve holokavsta zaman. Ne, jasno je treba povedati, da nihče ni varen pred skušnjavo zla, niti tisti, ki so holokavst preživel. To je treba pribiti tudi in predvsem v korist judovske države, saj si bo Izrael težko zagotovil varno prihodnost s politiko, ki jo obsoja ves svet.

IZRAEL - Obsodbe ponedeljkovega napada na ladje s človekoljubno pomočjo za Gazo

Varnostni svet ZN ožigosal izraelski napad

Zveza Nato kritična - Izrael napovedal, da bo vztrajal v svojem zadržanju

2. JUNIJ - Danes dan italijanske republike

»Izvajanje in spoštovanje ustave je vsak dan v naših rokah ...«

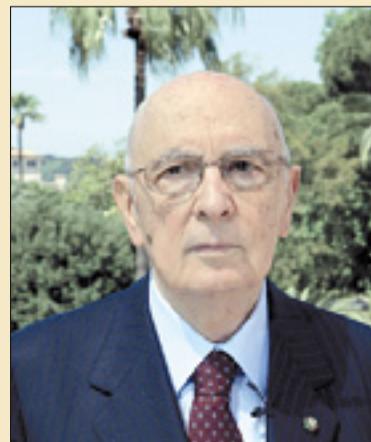

ITALIJA - Republika praznuje 64 let

Napolitano: Za izhod iz krize potreben napor

RIM - Predsednik republike Giorgio Napolitano je v svojem sporočilu pred 2. junijem pozval Italijo k enotnosti, solidarnosti in odgovornosti, državljanem pa opozoril, da bo za izhod iz gospodarske krize potreben velik napor. Predsednik se je zavzel za izboljšanje vzgojnega in izobraževalnega sistema, spodbujanje znanstvenega in tehnološkega napredka ter povečanje gospodarske produktivnosti. Danes bo v Rimu poleg drugih slovesnosti mogočna vojaška parada, s katero namenja italijanska vojska poklon republiki.

Na 4. strani

...za ljubitelje pravega domačega sladoleda!

velik poletni vrt
z 200 mesti
in udobno
notranjo dvorano

Avtobusa št. 11 in 25 vas pripeljeta prav do nas!
Ul. Eremo 259 - 5 min. od Katinare,
100m od parka Revoltella - Tel. 040/910342

DSI - Ponedeljkov večer

Jurij Souček kot Cankarjev Kurent

Cankarjevo monodramo je z interpretom priredil Robert Waltl

Zadnji ponedeljkov večer v Društvu slovenskih izobražencev se je v Peterlinovi dvorani odvil v znamenju uprizoritve Cankarjeve monodrame Kurent, ki sta jo na oder postavila igralec Jurij Souček in režiser Robert Waltl. Premierna uprizoritev Kurenta se je zgodila januarja letos v ljubljanskem Miniteatru. Cankarjevo delo je v obliki povesti sicer nastalo leta 1909, torej le nekaj let po izidu Hlapca Jerneja in njegove pravice ter Martina Kačurja. Tedanja in današnja slovenska literarna kritika Kurenta ne uvrščata med najpomembnejše Cankarjeva dela, saj naj bi jo pisatelj ustvaril zato, ker je potreboval denar za obisk strica v Sarajevu, ljubljanski zaščitnik Schwentner pa mu je ob izidu knjige izplačal avtorski honorar v višini štiristotih goldinarjev. Je pa Kurent odličen odraz slovenskega duha in "slovenčljivov" tistega časa, ki jih avtor opisuje z nenevadno ostrino. Kurent je namreč človeško bitje, ki v času svo-

jega odraščanja ne ve, kaj bi počel, najraje pa seveda igra na orglice. Souček je v svoji uvodni besedi k igri zapisal, da je še danes umeštinski poklic v družbi nasprotnih premašno ovrednoten in da se umetnika prevelikokrat enači s pijanimi boemi, ki da ustvarajo pod vplivom alkohola.

Režiser Robert Waltl pa pravi, da je Cankar Trdinovega junaka posvojil ter ga preoblikoval po svoji meri. Kurent želi nameč postati cesar, papež ali godec, svet pa mu ponuja mesto pastirja oziroma duhovnika. Pri Kurentu gre vsekakor za najpomembnejšo Cankarjevo povest z domovinsko tematiko. V staro slovenski mitologiji je bil namreč Kurent bog rasti, Cankar pa ga je spremenil v umetnika. Kurent ob koncu svojega popotovanja ugotavlja nemoč in vdanoč Slovenia v lastno usodo, med tem pa hvali lepote slovenske zemlje in slavi čistost slovenskega jezika. (ps)

TK - Od jutri Drugi Sejem knjige

V Tržaški knjigarni bo od 3. junija do sobote, 12. junija, potekal Sejem knjige. To je že druga izvedba prireditve, ki sta jo domači založbi Založništvo tržaškega tiska in Mladika v sodelovanju s Tržaško knjigarno žeeli ponoviti po lanskem uspehu. Ob prodaji knjig domačih avtorjev in založb s posebnimi popusti bo vsak dan ob 18. uri Literarni aperitiv - srečanje z besednim ustvarjalcem. Otvoritveno srečanje bo na vrsti v četrtek popoldne, ko bodo o ljubezni s svojimi verzi in prebiranjem ljubezenskih odlomkov tujih avtorjev spregovorili Miroslav Koštuta, Vilma Purič, Dušan Jelinčič in Majda Artač. V petek, 4. junija, bo Giorgio Banchig predstavil knjigo Sandrina Coosa Težko živenje - Tempi difficili in se nekaj publikacij zadruge MOST. V soboto bo na vrsti publikacija Jože Loverniča Ves vaš ljubeči očka. Pisma hčerki Nini. O delu, ki je izšlo v sozaložbi Celjske in Goriške Mohorjeve družbe, bo spregovorila urednica Rozina Švent.

V torek, 8. junija, bo na vrsti pesnik Miha Obit, ki bo predstavil svojo pesniško zbirko Le parole nascono già sporange in jo obogatil s prikazom fotografij skozi kraje sveta: Kolumbija, Salvador, Bolgarija, Slovenija. V sredo bo gostja Tržaške knjigarne Jolka Milič, ki je v italijančino prevedla znamenitega Kovičevega Mačka Murija z naslovom Il gatto Muri (izdalo Založništvo tržaškega tiska). V četrtek, 10. junija, bo Joži Peterlin predstavil postumni roman Bojanja Pavletiča Zvoki barv (založba Mladika). V petek, 11., bo na vrsti angleški časnikar in pisatelj John Earle, ki bo spregovoril o svojih spominih na vojna leta, ki so pravkar izšli v angleščini pri založbi Mladika z naslovom From Nile to Danube. Zaključni večer bo v soboto, 12. junija, z umeštinskimi presenečenjem.

TREBČE - SKD Primorec Zaključna Cici urica z razstavo pripravljenih izdelkov

Pobuda je potekala enkrat mesečno, udeležilo se je preko 30 otrok

Obračun letošnjih Cici uric v organizaciji SKD Primorec je zelo pozitiven. Celo šolsko leto se je preko 30 otrok enkrat mesečno zbiralo v Ljudskem domu v Trebčah, kjer so jih vzgojiteljice Francesca Antonini, Alina Carlì, Biserka Cesár in Katerina Kalc vsakič pričakale z novo pravljico in novimi idejami za likovno ustvarjanje. V petek, 21. maja pa so se otroci staršem predstavili s krajšim improviziranim programom in z razstavo vseh izdelkov, ki so nastajali čez celo šolsko leto. V obliku igre so predstavili vse pravljice,

ki so jih spoznali: z lutkami so zaigrali prizorček iz Rdeče kapice, ob glasbi so zaplesali kot račke in labodje iz Grdega račka, uprizorili so puljenje Repe velikanke ... Ob koncu so starše in prijatelje povabili k ogledu res bogate razstave in jih prenesenili z zakusko, ki so jo sami pripravili.

Kot je povedala podpredsednica društva Sonia Covolo, ki je podala uvodni pozdrav, pa pobud za otroke še ni konec, saj bodo poleti zaživeli Poletne delavnice za mlajše in Likovni teleda za starejše otroke.

OPČINE - V Finžgarjevem domu

Prevzetnost in pristranstvo v izvedbi mladih igralcev Slovenskega kulturnega kluba

V nedeljo, 23. maja, zvezčer so se mladi igralci Slovenskega kulturnega kluba predstavili občinstvu s predstavo, ki jo so v tem letu naštudirali pod vodstvom mlade režiserke Helene Pertot. Igro Prevzetnost in pristranstvo, ki jo je za oder priredila Patrizija Jurinčič, so igralci pravzaprav pripravljali že več kot leto dni, saj sta zahtevnost besedila in veliko število nastopajočih terjala od njih dosti truda in vztrajnosti. Sam igralski kader se je nekajkrat spremenil, ena igralka (Tjaša Oblak) je moralna nastopati v dveh različnih vlogah, po enega igralka si je skupina izposodila od mlajše oziroma starejše igralske skupine istega društva. Režiserka Helene Pertot je bila torej za svoj prvi spopad z režijo postavljena pred nelahko nalogo, ki pa jo je v vztrajnostjo in požrtvovalnostjo prav dobro izpeljala. Predstava je tekla s hitrim ritmom kljub pogostim menjavam scene, ki so jih opravili igralci sami. Za tehnično plat predstave je brezhibno skrbel Samuel Kralj. Igra je nastala z zelo skromnimi sredstvi, zato je bilo opaziti kakšno pomanjkljivost pri sce-

ni, kostumi in maski, vendar pa so igralci in režisera tembolj pazili na interpretacijo in jezik in so pri tem tudi poželi odobravanje številnega občinstva. Med igralci so seveda izstopali nosilci glavnih vlog, posebno tistih, ki so značajno zelo dobro definirane, kot npr. klepetava in hysterična mati (Tjaša Oblak) ali samostojna in čuteča Lizzie (Katerina Pertot). Izkazali pa so se prav vsi: prevzetni Darcy (Matjaž De Luisa), lahkomislna Lydia (Tamara Pertot), oholka gdč. Bingley (Valentina Oblak), nežna Jane (Helena Pertot), zaljubljeni, a negotovi Bingley (Matej Petaros), racionalni oče (Marko Petaros), nemoralni Wickham (Nicola Pinzan), krotka Charlotte (Kira Furian), antipačni bratranec Collins (Igor De Luisa). Predstavo bi si gotovo žezel ogledati še marsikdo, zato upamo, da jo bodo mladi igralci še kje ponovili, morda jeseni, saj si vsi želimo videti, kako bo svojo vlogo sestre Jane odigrala Silvija Pockaj, ki tokrat ni mogla nastopiti.

L.S.

KNJIGE - Detektivka Eredità blindate

Od banovskega mrliča do kolaboracionistov

Katinarsko pokopališče in gostilna na Jezeru sta prvi dve prizorišči, najdba mrliča pri Banih pa prva skrivnost, na katere naleti bralec v novi knjigi Andreje Ribezzija Eredità blindate, ki je izšla pri založbi Ibiskos Editrice Risolo. Drugo detektivko 51-letnega tržaškega policijskega inšpekторja, ki se preizkuša v svetu književnosti, so pred dnevi predstavili v knjigarni Minerva. Izkupiček prodaje bo avtor namenil Fundaciji Luchetta Ota D'Angelo Hrovatin, ki skrbti za zdravje otrok z različnih celin. Predstavniki tržaške dobrodelne ustanove so se Ribezziju iskreno zahvalili.

Prva knjiga o dogovrščinah inšpekторja Massima Ravere, z naslovom Sette fine, je prebila led in uvedla serijo kriminalnik, nekako po sledeh pisatelja Veita Henichenja in njegovega detektiva Protea Laurentija (nemški pisatelj je bil navzoč na predstavitvi v knjigarni Minerva). Andrea Ribeazzi, ki že piše svojo tretjo knjigo, je pojasnil, da njegova dela v prvi vrsti obravnavajo poklic policista, ki ga sam pisatelj po večletnem delu v krajjevnih komisariatih dobro pozna. Tudi v knjigi Eredità blindate (Blindirane dedičnine) se dogajanje seli iz Trsta na Kras in v Istro, tokrat pa se avtor poleg fikcije lotil tudi kočljima vih tem iz preteklosti. Ribeazzi je v tržaških arhivih nabral dragocene informacije iz obdobja nemške okupacije, prelistal je gradivo o povoju in preiskovanju dejavnosti tržaških kolaboracionistov in o neofašističnih gibanjih. Vse to je zlil v roman, ki ga dopoljujejo preiskave iz 90. let o svetu prostitucije in tihotapljenju mamil. Inšpектор Ravera ima težko nalogo, saj mora osvetlitvi prepletanje daljnih in novejših dogodkov, da bi prišel resnice do dna. (af)

